

diversitats
Memòria justificativa del programa
València, 2017

La realitat és un mosaic de diversitats.
Des d'aquest convenciment, la
Universitat de València inicia aquest
curs el programa *diversitats*, amb
minúscula i en plural, amb la intenció
de trencar amb la norma i la jerarquia
i convidar a la pluralitat.

**diver
sitats**

Taula de continguts

1. Objectius i àrees de treball	03
2. Les accions del programa	04
3. Descripció de les activitats	06
4. Valoració del programa	25

01. Objectius i àrees de treball

La realitat és un mosaic de diversitats. Des del convenciment de la riquesa de la diversitat de totes i cadascuna de les persones que formen part de la comunitat universitària, la Universitat de València aposta pel reconeixement, el respecte i la revalorització de les diferències que ens fan úniques.

En aquest sentit, d'acord amb la legislació vigent i atenent a la responsabilitat social que, com a institució pública d'ensenyament superior, té la Universitat de València, s'ha engegat, des del Servei d'Informació i Dinamització (Sedi), un programa de foment de la igualtat en la diversitat, entesa aquesta en un sentit ampli que inclou la diversitat afectivosexual i de gènere, l'ètnicocultural, la religiosa i la familiar.

Aquesta iniciativa compta amb referents en altres universitats públiques espanyoles que han creat serveis específics de suport a la diversitat –com és el cas de la Unidad de Apoyo a la Diversidad e Inclusión de la Universidad Complutense de Madrid o de la Unitat de Suport a la Diversitat de la Universitat d'Alacant– a través dels quals s'han posat en marxa polítiques i accions en matèria d'atenció a la diversitat. D'altra banda, a la Universitat de València hi ha grups de recerca i línies d'investigació que treballen el tema de la diversitat.

Finalment, amb el compromís que el reconeixement de la diversitat constituïxca una aposta ferma i una prioritat per a la Universitat de València, s'ha subscrit un conveni de col·laboració amb la Generalitat Valenciana, a través de la Vicepresidència i de la Conselleria d'Igualtat i Polítiques Inclusives, per al foment d'activitats de formació, recerca, divulgació i sensibilització en matèria d'igualtat en la diversitat en la comunitat universitària.

Aquest nou programa, que s'anomena *diversitats*, amb minúscula i en plural, amb la intenció de trencar amb la norma i la jerarquia i convidar a la pluralitat, s'estructura en cinc àrees de treball:

1. Sensibilització i divulgació
2. Educació i formació
3. Atenció a la diversitat i acompanyament
4. Recerca i docència
5. Treball en xarxa

02. Les accions del programa

En una primera fase, el programa se centrarà en la diversitat afectivosexual i de gènere, amb activitats com ara:

1. Sensibilització i divulgació

_Celebració de l'Orgull a la Universitat de València amb la col·locació de banderoles als edificis del Rectorat, Centre Cultural La Nau i Campus d'Ontinyent (juny de 2017).

_Creació de la identitat del programa i les seues aplicacions per a la seua difusió (setembre de 2017).

_Comunicació del programa i habilitació de diferents recursos i plataformes digitals per a la seua difusió (contínua).

_Presentació del programa als campus amb les performances *Tango queer*, d'Olaya Aramo i Dafne Saldaña, i *Pre-broken*, de Juana Varela (octubre de 2017).

_Presentació institucional del programa a equips deganals i responsables tècnics dels serveis, amb la participació del professor José I. Pichardo Galán (UCM) i José de Lamo Pastor (GVA) (Jardí Botànic, novembre de 2017).

_Amors lèsbics. Cicle de cinema LGTB (Col·legi Major Rector Peset, ajornat a maig de 2018).

_Carpeta d'experiències. Bones pràctiques en matèria de diversitat sexual i de gènere en centres de secundària (reportatge en la revista Futura, número 35, en preparació).

_Panell d'experiències en la XXII Jornada d'informació per a orientadors del programa Conèixer la Universitat (gener de 2018).

2. Educació i formació

_Taller de voluntariat en diversitat afectivosexual i de gènere en el marc dels Tallers de dinamització del voluntariat universitari (novembre de 2017).

_Cicle *Converses als campus* (novembre de 2017):

- *Ciència, tecnologia i gènere, qüestionant els dualismes* (Campus de Burjassot).
- *Experiències i activismes, diàlegs trans* (Campus de Blasco Ibáñez).
- *Igualtat i diversitat* (Campus dels Tarongers, 2018).

_Tallers de pràctiques corporals per aprofundir en la identitat, la igualtat i la diversitat ofertats en diferents màsters de la Universitat de València en àrees com: educació, esports, etc. (2018)

_Taller d'igualtat i diversitat sexual i de gènere a la Trobada de formació de representants (febrer de 2018).

3. Atenció a la diversitat i acompanyament

_Servei específic d'assessoria per a estudiants en matèria de diversitat sexual i de gènere (2018)

_Possibilitat d'introduir en el "Protocol de prevenció, detecció i actuació enfront de casos d'assetjament sexual i per raó de sexe" les qüestions relatives a l'orientació sexual, identitat de gènere i expressió de gènere (actualment en fase de revisió).

4. Recerca i docència

_Elaborar un informe sobre normativa, antecedents i proposta d'intervenció en matèria de diversitat afectivosexual, de gènere i familiar en la Universitat de València (abril de 2017).

_Impulsar la presència de materials en tema d'igualtat en la diversitat a les biblioteques (desembre de 2017).

5. Treball en xarxa

_Consolidar i enfortir el treball en xarxa amb associacions universitàries i d'àmbit local (contínua).

_Establiment de contactes a través de la participació del personal tècnic del Sedi en cursos i tallers relacionats (*Madrid Summit*, etc.) (contínua).

03. Descripció de les activitats

1. Sensibilització i divulgació

1.1 Celebració de l'Orgull a la Universitat de València (juny de 2017)

La Universitat de València es va sumar a la celebració del dia Internacional de l'Orgull LGTBI hissant la bandera de l'arc de Sant Martí i la bandera *trans*, amb motiu de l'Any per la Visibilitat *Trans*, en la façana dels edificis del Centre Cultural La Nau i Rectorat. El campus d'Ontinyent també va penjar, al seu edifici històric, una bandera de l'arc de Sant Martí com a símbol de la lluita del moviment LGTBI.

La institució acadèmica va convidar la comunitat universitària a participar en les activitats que l'Ajuntament de València i diverses associacions, com Lambda, van preparar per a la celebració de l'Orgull. Així, va animar especialment a unir-se a la manifestació de l'Orgull LGTBI que va tindre lloc el dissabte 24 de juny a les 19:30 a la Porta del Mar de la ciutat de València.

Aquesta iniciativa, impulsada per la Delegació d'Estudiants de la Universitat de València i pel Sedi (Servei d'Informació i Dinamització - Universitat de València), es va fer amb motiu de la celebració del Dia Internacional de l'Orgull LGTBI el 28 de juny, data en què es commemoren els disturbis de Stonewall (Nova York, EUA) de 1969.

Banderoles a l'edifici de Rectorat. Fotografia de Miguel Lorenzo.

Banderoles a l'edifici del Centre Cultural La Nau.

Banderoles al Campus d'Ontinyent.

1.2 Creació de la identitat del programa i aplicacions (setembre de 2017)

diversitats

programa d'igualtat en la diversitat de la Universitat de València

La identitat del programa és obra dels dissenyadors Antonio Ballesteros i Enrique Casp.

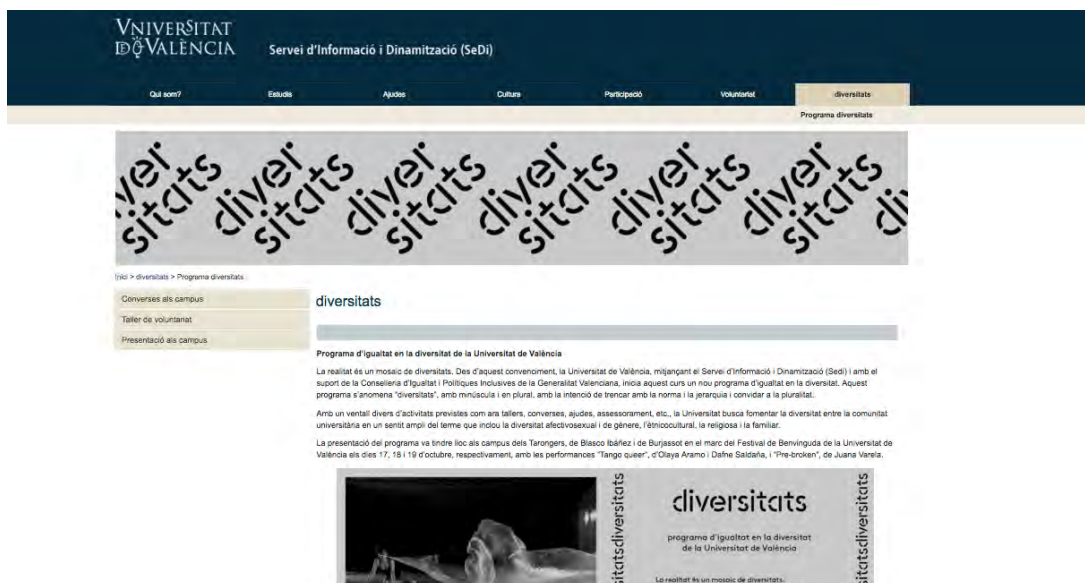
1.3 Comunicació del programa i recursos i plataformes digitals per a la difusió

El Sedi (Servei d'Informació i Dinamització) aporta al programa tota una sèrie de recursos per a la gestió, dinamització i seguiment del programa:

www.uv.es/sedi
diversitats@uv.es
 facebook / twitter: @SediUV | #diversitats

1 / Pàgina web del servei:

A la pàgina web del servei (www.uv.es/sedi) s'ha habilitat un espai per a la comunicació del programa *diversitats*:

Captura de pantalla de la secció diversitats de la web del Sedi.

2 / Pàgina web de la Universitat de València:

A la secció UV Notícies de la Universitat de València (www.uv.es/uvnoticies) s'ha donat difusió del programa a través de la redacció de notes de premsa i la inserció d'activitats a l'Agenda UV:

- Notes de premsa publicades:	05
- Esdeveniments a l'Agenda UV:	04

3 / Espais blocs del Sedi:

- Al bloc del Festival de Benvinguda (benvinguda.blogs.uv.es), bloc allotjat al servidor d'espais bloc de la Universitat de València i dissenyat per a ser un espai de comunicació, recursos i materials per als diferents agents implicats, es va fer difusió de la presentació pública del programa, que es va realitzar en el marc d'aquest festival:

Captura de pantalla del bloc de Benvinguda.

- Al bloc del Voluntariat Universitari (voluntariat.blogs.uv.es), es va ver difusió del taller de diversitat afectivosexual i de gènere, que es realitzar en el marc del programa de Dinamització del Voluntariat de la Universitat de València:

Captura de pantalla del bloc del Voluntariat Universitari.

4 / Correu electrònic:

El programa té un àlies (diversitats@uv.es) atès per personal tècnic del Sedi que actua com a espai de consulta, resolució de dubtes, transmissió d'informació i convocatòries.

Nombre total de consultes ateses a través de diversitats@uv.es: 60

5 / Xarxes socials:

Als diferents comptes de les xarxes socials que gestiona el Sedi es dona visibilitat i es fa difusió del programa *diversitats*, principalment al Facebook i Twitter del Sedi, però també a les xarxes del Festival de Benvinguda de la UV:

Captures de pantalla de publicacions a les diferents xarxes socials.

6 / OPI de la Universitat de València

Fotografia d'un OPI genèric amb informació del cicle Converses als campus.

1.4 Presentació del programa als campus (octubre de 2017)

La presentació pública del programa *diversitats* va tindre lloc als campus dels Tarongers, de Blasco Ibáñez i de Burjassot-Paterna en el marc del Festival de Benvinguda de la Universitat de València els dies 17, 18 i 19 d'octubre, respectivament, amb les performances "Tango queer", d'Olaya Aramo i Dafne Saldaña, i "Pre-broken", de Juana Varela:

Campus dels Tarongers

Dimarts, dia 17 d'octubre, a les 13:30
Davant de la Biblioteca d'Educació Maria Moliner

Campus de Blasco Ibáñez

Dimecres, dia 18 d'octubre a les 12:30
Espai exterior de la Facultat de Filologia, Traducció i Comunicació

Campus de Burjassot

Dijous, dia 19 d'octubre a les 13:30
Davant de la cafeteria del campus

diversitats

programa d'igualtat en la diversitat
de la Universitat de València

La realitat és un mosaic de diversitats.
Des d'aquest convenciment, la Universitat de
València inicia aquest curs el programa diversitats
amb un ampli ventall d'activitats com ara: tallers,
converses, ajudes, assessorament, etc.

Us convidem a la presentació d'aquest programa
amb les performances:
— Tango queer, amb Olaya Aramo i Dafne Saldaña
— Pre-broken, de Juana Varela

17/10/2017 a les 13:30
Campus dels Tarongers, davant de la Biblioteca
d'Educació Maria Moliner.
18/10/2017 a les 12:30
Campus de Blasco Ibáñez, a l'espai exterior de la
Facultat de Filologia, Traducció i Comunicació.
19/10/2017 a les 13:30
Campus de Burjassot, davant de la cafeteria
del campus.

www.uv.es/sedi
diversitats@uv.es
facebook: sediUV
twitter: @sediUV

VNIVERSITAT
ID VALÈNCIA Delegació d'Estudiants
Servei d'Informació i Dinamització SeDi

GENERALITAT VALENCIANA
INDEPENDÈNCIA I CONSILIERS DE REGIM I POLÍTICA INCLUSIVA

diversitats

VNIVERSITAT ID VALÈNCIA

diversitats

Invitació postal a la presentació del programa als campus.

1 / Tango queer:

La desconstrucció dels rols de gènere és l'eix vertebrador de la proposta *Tango queer*, que va ser una de les *performances* que es va realitzar a la presentació del programa als diferents campus, en el marc del Festival de Benvinguda de la Universitat de València, els dies 17, 18 i 19 d'octubre. Previ a les *performances* es va realitzar un taller de tango al Rector Peset el dia 16 d'octubre amb el que es van preparar les exhibicions.

Per al taller i exhibició *Tango queer* es va decidir treballar amb dos ballarines professionals especialitzades en ambdós rols, i per això es va decidir contactar a Olaya Álvarez Valcárcel (Olaya Aramo és el seu nom artístic) i Dafne Saldaña Blasco, pioneres en aquest tipus de dansa a l'Estat espanyol.

Olaya Aramo és ballarina de tango especialitzada en els dos rols. Fundadora del tango *queer* a Madrid, va formar part de l'organització del *Quilombo Queer Tango Festival* a Barcelona en 2016 i del *I Congrés Internacional de Filosofia de la Dansa* que es va celebrar a Madrid en juny de 2017. Ha rebut classes amb destacats mestres internacionals de l'escena tradicional i *queer*, i ha impartit tallers i exhibit a ciutats com ara Barcelona, París, Londres o Berlín.

Dafne Saldaña és ballarina i professora de tango a Barcelona. Amb estudis de dansa clàssica i moderna, des del 2012 treballa l'ensenyament simultani de tots dos rols, tant des de l'aproximació teòrica dels estudis de gènere com des de la pràctica del ball, impartint cursos de *tango queer* a Alacant, Berlín, París i Barcelona. Forma part de l'organització de la *milonga queer* de Barcelona, on dicta classes treballant la relació entre el cos, el poder i les identitats de gènere.

Tango queer al Campus dels Tarongers. Fotografia de Miguel Lorenzo.

2 / Pre-broken:

Pre-broken és una ment plena de sons que es repeteixen. *Pre-broken* és una carrera que es precipita cap a davant i cap a enrere. *Pre-broken* és un temps anterior al moment present. Aquest és un espectacle de dansa contemporània d'experimentació, obra de Juana Varela, trenca amb l'equilibri per parlar a l'espectador dels sentiments reprimits i disfressats, de la ruptura i de la recerca d'un nou ressorgir vital.

Juana Varela és ballarina especialitzada en dansa contemporània. Ha estudiat amb diferents coreògrafs com ara Yoshua Cienfuegos, Lienz Chang o Vicente Saez, entre altres, i ha rebut cursos a l'Escola Thanz Fabric de Berlín i amb el professorat del Teatre Sant Martin de Buenos Aires. Des del 2005, imparteix tallers d'iniciació a la dansa i treballa amb el llenguatge del moviment i la creació en cursos de dansa contemporània.

Pre-broken al Campus dels Tarongers. Fotografia de Miguel Lorenzo.

1.5 Presentació institucional del programa (novembre de 2017)

El programa d'igualtat en la diversitat de la Universitat de València es va presentar institucionalment el dilluns 6 de novembre en el Saló d'Actes del Jardí Botànic.

La diversitat constitueix un repte per a les administracions públiques, entre elles la universitat, d'acord als canvis en la legislació, tant autonòmica com estatal, que li afecten directament com a institució pública d'ensenyament superior. Així, i per tal d'aprendre metodologies i experiències pràctiques que guien el treball de les universitats en aquesta direcció, la Universitat de València va organitzar aquesta jornada de formació dirigida als equips deganals i personal tècnic amb responsabilitat dels centres i serveis.

diversitats programa d'igualtat en la diversitat de la Universitat de València

06.11.17 Saló d'actes del Jardí Botànic

09:30 Obertura a càrrec de **Maria Vicenta Mestre Escrivà**, vicerectora d'Ordenació Acadèmica, Professorat i Sostenibilitat de la Universitat de València, **Jordi Caparrós Gutiérrez**, delegat d'Estudiants de la Universitat de València i **José Ramírez Martínez**, vicegerent de Recursos Humans i Organització Administrativa de la Universitat de València.

10:00 *Legislació autonòmica en matèria de diversitat: reptes per a les administracions públiques.* Conferència a càrrec de **José de Lamo Pastor**, director general de l'Agència Valenciana d'Igualtat en la Diversitat de la Generalitat Valenciana.

10:45 Descans

11:15 *Experiències i protocols d'actuació en la implantació de polítiques de diversitat.* Conferència a càrrec de **Jose Ignacio Pichardo Galán**, professor del departament d'Antropologia Social de la Universidad Complutense de Madrid.

La realitat és un mosaic de diversitats. Des d'aquest convenciment, la Universitat de València inicia aquest curs el programa *diversitats*, amb minúscula i en plural, amb la intenció de trencar amb la norma i la jerarquia i convidar a la pluralitat.

www.uv.es/sedi | diversitats@uv.es | facebook/tw/iter: @sediUV

diversitats

VNIVERSITAT ID VALÈNCIA | **sedi** Servei d'Informació i Dinamització | GENERALITAT VALENCIANA DEPARTAMENT D'INICIATIVA I CONSELLERIA D'IGUALTAT I POLÍTQUES RECURTIVES

Invitación postal a la presentación institucional del programa.

La vicerectora d'Ordenació Acadèmica, Professorat i Sostenibilitat, Maria Vicenta Mestre, obrí la jornada, acompanyada per Jordi Caparrós, delegat del Rector per als Estudiants; i per José Ramírez, vicegerent de Recursos Humans i Organització Administrativa de la Universitat.

El vicegerent José Ramírez va agrair la participació dels gestors universitaris a l'acte i va subratllar la importància i novetat d'aquest tema, així com la necessitat de conèixer les normatives (tant a nivell estatal com autonòmic) en vista al futur desplegament reglamentari i els procediments que van a desenvolupar-se i que afectaran directament a la institució.

Jordi Caparrós va destacar la importància d'obrir i prestar serveis a la comunitat universitària i, especialment, el fet que el grup més nombrós que és l'estudiantat siga l'objectiu i el receptor d'aquestes polítiques en el marc universitari. El delegat

d'Estudiants va presentar els principals eixos de treball (sensibilització, formació i assessorament) així com el servei des d'on s'implementa el programa.

José de Lamo, director general de l'Agència Valenciana d'Igualtat en la Diversitat de la Generalitat Valenciana, va ressaltar la sensibilitat de la seua institució respecte a aquestes polítiques, la importància de la cooperació institucional entre la Universitat de València i la Generalitat així com la voluntat de permanència i continuïtat del programa.

La vicerectora Maria Vicenta Mestre va emfatitzar la rellevància de les polítiques d'igualtat i diversitat en la institució universitària, va insistir en la importància de la col·laboració institucional i va agrair la cooperació dels agents i gestors acadèmics i de gestió en la implantació d'aquestes mesures.

A continuació, José de Lamo va impartir una conferència sobre la legislació autonòmica en matèria de diversitat i els reptes per a les administracions públiques.

Després del descans, José Ignacio Pichardo, professor del departament d'Antropologia Social de la Universidad Complutense de Madrid, va impartir una conferència sobre l'atenció a la diversitat sexual i identitat de gènere a la universitat (context, reptes i experiències).

Presentació institucional del programa al Jardí Botànic.

1.6 *Amors lèsbics*. Cicle de cinema LGTB

Aquest cicle de cinema sobre la visibilitat lèsbica al cinema, previst inicialment per al mes de desembre de 2017, ha quedat ajornat al mes de maig de 2018 i es realitzarà amb la col·laboració d'Aula de Cinema de la Universitat de València.

1.7 *Carpeta d'experiències* a la Revista Futura

Al número 35 de la Revista Futura (revista de divulgació educativa de la Universitat de València) es publicarà un reportatge sobre bones pràctiques en matèria de diversitat afectivosexual i de gènere en centres de secundària (actualment en fase de preparació).

1.8 Panell d'experiències en la XXII Jornada d'informació per a orientadors

En el marc del programa *Conèixer la Universitat*, la Universitat de València convida cada any els orientadors dels centres d'ensenyament secundari i els seus equips directius a una jornada d'informació. Així, està previst que en la XXII Jornada d'informació per a orientadors que tindrà lloc en gener de 2018, s'incloga un panell d'experiències amb bones pràctiques en matèria de diversitat afectivosexual i de gènere i es done a conèixer el programa *diversitats*.

2. Educació i formació

2.1 Taller de voluntariat en diversitat afectivosexual i de gènere (novembre de 2017)

Tallers de voluntariat. Fotografia de Miguel Lorenzo.

En el marc del programa *diversitats*, s'incorpora un taller de diversitat afectivosexual i de gènere al programa de Dinamització del Voluntariat de la Universitat de València.

Aquesta formació teoricopràctica va consistir en una part general, que pretenia acostar l'estudiantat a la participació social i al voluntariat, i una de més específica, on es treballaren conceptes bàsics sobre diversitat sexual des de la perspectiva de gènere, es va aprofundir en el procés de formació de les identitats sexuals i de gènere, especialment en la qüestió *trans*, i es contextualitzà l'activisme del moviment LGTBI al País Valencià.

En el taller també participaren associacions i entitats que treballen en aquest àmbit i explicaren les seues accions, com ara el grup jove de Lambda, el Club esportiu Samarucs, CALCSICOVA, Iguals de l'Horta Sud, Chrysallis Valencia, AMPGYL i Mirall Camp de Túria.

Des de la Universitat de València convidem als participants del taller a viure una experiència d'almenys 20 hores en aquestes organitzacions, participant en les activitats i accions que porten a terme.

1 / Horaris de la part específica:

- Divendres, 3 de novembre, de 16:00 a 20:00 h.
- Dissabte, 4 de novembre de 9:00 a 13:30 h.
- Divendres, 10 de novembre, de 16:00 a 20:00 h.
- Dissabte, 11 de novembre, de 9:00 a 13:30 h.

2 / Continguts de la part específica del taller:

1. Una introducció a la diversitat afectivosexual des de la perspectiva de gènere.
2. La diversitat sexual i de gènere des d'una perspectiva sexològica i medico-legislativa.
3. El procés de construcció i vivència de les identitats afectivosexuals i de gènere en l'adolescència. La qüestió *trans*.
4. L'articulació entre teoria i pràctica, moviment LGTB i activisme al País Valencià, seguit d'un espai d'experiències (exposició per part d'associacions i organitzacions que treballen en aquest àmbit).

3 / Breu currículum dels talleristes de la part específica:

Mª Dolores Martínez Hernández

Psicòloga especialitzada en les qüestions de gènere i polítiques d'igualtat, àrea en la que compta amb més de 12 anys d'experiència com a formadora en temes d'igualtat i diversitat. Ha treballat com a tècnica de gestió de la diversitat a la Fundació Cepaim i és coordinadora del curs d'estiu sobre diversitat de gènere de la UNED, on treballa com a docent impartint classes de psicologia del desenvolupament i de l'educació i com a coordinadora de treballs de fi de grau.

Vicent Bataller Perelló

Doctor per la Universitat de València en 1995 amb una tesi doctoral sobre educació sexual. Va crear el primer servei d'informació sexual telefònic per a joves en el País Valencià en 1989, fou president de la Societat Sexològica del País Valencià i va coordinar l'àrea de salut de la FELGTB (Federació Estatal de Lesbianes, Gais, Transsexuals i Bisexuals) des de la seua creació fins a 2004. Actualment és vicepresident i fundador de la AUEMS (Asociación Internacional para el estudio Multidisciplinar de la Sexología); director del "Espai de Sexologia" en el Centre Internacional de Gandia i president de *Sexólogos sin fronteras*. A més, compta amb una àmplia experiència en la impartició de classes i tallers.

Sofia Pereira Garcia

Antropòloga i doctora per la Universitat de València amb una tesi doctoral sobre les experiències corporals de les persones *trans* en diferents contextos socio-relacionals com són la vida quotidiana, l'esport i l'educació física. Sofia Pereira és membre del grup d'investigació UTPAFIDE (Unidad de Teoría y Pedagogía de la Actividad Física y el Deporte) i té experiència en la impartició de tallers de pràctiques corporals per aprofundir en la identitat, igualtat i diversitat, on treballen la desconstrucció dels rols de gènere a través de la dansa.

Álvaro Beltrán Navarro

Doctor en psicologia per la Universitat de València, l'objecte de la seua tesi doctoral versava sobre sexualitat i salut sexual en la construcció de les identitats de gènere i la orientació del desig sexual en adolescents. Álvaro és a més psicòleg (especialista en psicologia clínica) i sexòleg clínic, membre fundador de *Sexólogos sin fronteras*.

Pau López Clavel

Activista i investigador en formació a l'Institut Universitari d'Estudis de la Dona de la Universitat de València. És llicenciat en Història i Història de l'Art per la Universitat de València i Màster en Estudis Feministes, de Gènere i Ciutadania per la Universitat Jaume I de Castelló. Actualment es troba realitzant el seu projecte de Tesi Doctoral sobre història del moviment d'alliberament LGTB a el País Valencià (1976-2006), dirigit per la Dra. Ana Aguado, en el Departament d'Història Contemporània de la Universitat de València, on imparteix docència i participa en el projecte *Transicions, moviments socials i democràcia en el segle XX. Espanya en perspectiva comparada* (HAR2014-57392-P).

4 / Valoració del taller:

- N° de participants: 45
- Avaluació: En general, la valoració fou molt positiva i va ser un dels tallers més dinàmics i nombrosos d'aquesta convocatòria. No obstant així, els participants trobaren el taller molt basic i demanaren que s'aprofundirà més en alguns temes, valoracions que tindrem en compte de cara l'any que ve.

2.2 Cicle *Converses als campus* (novembre de 2017)

En el marc del programa *diversitats* es proposa el cicle *Converses als Campus*, amb un format dinàmic i un tarannà divulgatiu, i es programen els següents conversatoris:

Converses als campus / 1

Ciència, tecnologia i gènere, qüestionant els dualismes

09/11/2017, 18:00, Saló d'Actes de la Facultat de Farmàcia

diversitats programa d'igualtat en la diversitat de la Universitat de València

La realitat és un mosaic de diversitats. Des d'aquest convenciment, la Universitat de València inicia aquest curs el programa *diversitats*, amb minúscula i en plural, amb la intenció de trencar amb la norma i la jerarquia i convidar a la pluralitat.

<p>Converses als campus</p> <p>09.11.17 18:00</p>	<p><i>Ciència, tecnologia i gènere, qüestionant els dualismes.</i> Saló d'actes, Facultat de Farmàcia, Campus de Burjassot. Participen: — Dau García Dauder, professor del departament de Psicologia Social de la Universidad Rey Juan Carlos de Madrid. — Esther (Mayoko) Ortega Arjonilla, doctora en Filosofia de la Ciència per la Universidad de Santiago de Compostela. — Nuria Gregori Flor, doctora per l'Institut Universitari d'Estudis de la Dona de la Universitat de València. Modera: — Ana Sánchez Torres, vicepresidenta d'AMIT València-Múrcia.</p>
<p>22.11.17 19:00</p>	<p><i>Experiències i activismes, diàlegs trans.</i> Saló de graus, Facultat de Psicologia, Campus de Blasco Ibáñez.</p>

Invitació postal Converses als campus / 1

La primera xarrada del cicle *Converses als Campus* 'Ciència, tecnologia i gènere, qüestionant els dualismes' va tindre lloc el dijous 9 de novembre, a les 18 hores, al Saló d'Actes de la Facultat de Farmàcia del Campus de Burjassot.

En la primera xarrada, que va estructurar i moderar Ana Sánchez Torres, vicepresidenta d'AMIT Mu-Val (Asociación de mujeres investigadoras y tecnólogas de la Comunidad Valenciana y Murcia) i professora jubilada de la Universitat de València, participaren Dau García Dauder, professor del Departament de Psicologia Social de la Universitat Rei Joan Carles de Madrid; Esther (Mayoko) Ortega Arjonilla, doctora en Filosofia de la Ciència per la Universitat de Santiago de Compostela; i Nuria Gregori Flor, infermera, antropòloga i doctora per la Universitat de València.

Totes aquestes persones comparteixen un marc de pensament que és el resultat de molts anys de treball en diversos projectes d'investigació, liderats per Eulalia Pérez Sedeño, professora d'investigació en Ciència, Tecnologia i Gènere (CTG) de l'Institut de Filosofia del CSIC (Consejo Superior de Investigaciones Científicas). La intersecció entre els estudis socials de la ciència amb la teoria feminista i els estudis de gènere ha donat lloc a aquest camp d'estudi interdisciplinari que posa el cos en primer pla.

En aquesta conversa, inspirada en el llibre que signen conjuntament, *Cartografías del cuerpo: biopolíticas de la ciencia y la tecnología* (PUV, 2014), es van situar els cossos en les complicades interseccions entre la ciència, la tecnologia i la política. Així, García Dauder va reflexionar sobre la pretesa neutralitat de la ciència, les violències dels dualismes sexe/gènere en àrees com ara la psicologia, la medicina i l'esport, o el paper de les tecnologies al servei de la diagnosi i del tractament dels trànsits i de les ambigüitats sexe/gènere.

Per la seua part, Ortega Arjonilla va parlar, seguint la línia de la seua tesi doctoral, sobre la qüestió sexe/gènere en medicina, sobre les tecnologies de reassignació de sexe i valors de gènere, i va comentar les conclusions del projecte que va realitzar recentment, junt amb el professor Lucas Platero, sobre experiències familiars i reproductives de persones *trans*, en col·laboració amb l'associació Transexualia i l'Ajuntament de Madrid.

Gregori Flor va centrar la seua intervenció en la gestió mèdica i social de les conegudes intersexualitats o diferències del desenvolupament sexual (DSD), aportacions que es deriven també del seu treball de tesi doctoral que versava sobre les narratives, els processos i les emergències sobre les intersexualitats/DSD.

Converses als campus / 1: Ciència, tecnologia i gènere, qüestionant els dualismes.

Valoració del col·loqui:

- Duració: 2 hores
- N° de participants: 30 aprox.
- Avaluació: En general, la valoració fou molt positiva i les persones participants agraiïren que es tractaren aquests temes en la universitat. La majoria de les persones va coincidir en que la sessió es va fer molt curta i que hi van eixir molts temes que donaven per a un altre conversatori. El format de divulgació, dinàmic i obert, va agradar també al públic que va participar molt animadament.

Converses als campus / 2

Experiències i activismes, diàlegs trans

22/11/2017, 19:00, Saló de Graus de la Facultat de Psicologia

diversitats programa d'igualtat en la diversitat de la Universitat de València

La realitat és un mosaic de diversitats. Des d'aquest convenciment, la Universitat de València inicia aquest curs el programa *diversitats*, amb minúscula i en plural, amb la intenció de trencar amb la norma i la jerarquia i convidar a la pluralitat.

Converses als campus / 2

22.11.17
19:00 *Experiències i activismes, diàlegs trans.*
Saló de graus, Facultat de Psicologia, Campus de Blasco Ibáñez.

Participen:

- Àlec Casanova, responsable de la Vocalia de Suport Legislatiu al col·lectiu Lambda i activista *trans*.
- Amets Suess Schwend, membre de l'equip de coordinació de la campanya internacional *Stop Trans Pathologization* (STP), investigador i docent de la Escuela Andaluza de Salud Pública.
- Juana Ramos Cantó, membre del Grup d'Investigació Antropologia, Diversitat i Convivència de la Universidad Complutense de Madrid.
- Claudia Oviedo, activista *trans*.

Modera:

- Viktor Navarro Fletcher, activista *trans*.

www.uv.es/sedi
diversitats@uv.es
facebook/twitter: @sediUV

VNIVERSITAT ID VALÈNCIA **sedi** Servei d'Informació i Dinamització GENERALITAT VALÈNCIANA

Invitació postal Converses als campus / 2

La segona xarrada del cicle *Converses als campus* sobre experiències i activismes *trans* va tindre lloc dimecres 22 de novembre, a les 19 hores, al Saló de Graus de la Facultat de Psicologia, amb Viktor Navarro, Àlec Casanova, Amets Suess, Juana Ramos i Claudia Oviedo.

En aquesta segona xarrada, que estructurarà i moderarà l'activista *trans* Viktor Navarro Fletcher, participaren activistes i experts com ara Àlec Casanova, responsable de la Vocalia de Suport Legislatiu al Col·lectiu Lambda i activista *trans*; Amets Suess Schwend, membre de l'equip de coordinació de la campanya internacional *Stop Trans Pathologization* (STP) i investigador i docent de l'Escuela Andaluza de Salud Pública; Juana Ramos Cantó, membre del Grup d'Investigació Antropologia, Diversitat i Convivència de la Universitat Complutense de Madrid, i Claudia Oviedo, activista *trans*.

Viktor Navarro va iniciar el debat amb una reflexió sobre l'activisme *trans*, el perfil dels i les activistes *trans* i sobre si és possible parlar d'un moviment *trans*, introduint la qüestió generacional, la situació de vulnerabilitat en què es troben les i els menors *trans* i la invisibilització de les dones *trans*.

D'altra banda, Àlec Casanova, que va formar part del grup d'activistes que van col·laborar en l'elaboració de la llei *trans* valenciana i que encara treballen en el seu desplegament reglamentari, hi aportà la seua experiència i coneixement sobre la normativa *trans* autonòmica; mentre que Amets Suess explicà la iniciativa activista

internacional *Stop Trans Pathologization* de la qual forma part i que advoca per la despatologització *trans*, que lluita per la retirada de la transsexualitat dels manuals diagnòstics com un trastorn mental.

Així mateix, Juana Ramos i Claudia Oviedo parlaren sobre la qüestió *trans* en relació amb el feminisme i altres moviments socials, que generen perspectives crítiques conjuntes i fan transversal la lluita (com ara el *transfeminisme*). Juana Ramos, militant *trans* i feminista, ha sigut presidenta del col·lectiu de transsexuals de Madrid *Transsexualia* i va aportar la seua visió de la transsexualitat com a constructe social. Claudia Oviedo, activista per la visibilització de les dones *trans* i membre de l'assemblea transfeminista del CSO El Nido, va intervindre des de les seues experiències i vivències de transmisogínia.

Aquest debat va coincidir amb el Dia Mundial de la Memòria Trans (20 de novembre) i amb la decisió de la Federació Estatal de Lesbianes, Gais, Transsexuals i Bisexuals (FELGTB), que declarava l'any 2018 com un any de treball prioritari sobre les realitats *trans*, per insistir en el fet que és necessari un canvi legislatiu estatal (canvi recollit en la Llei d'igualtat LGTBI, en procés de tramitació en el Congrés). En aquest sentit, la sensibilització i la formació en aquest tema serà també un dels eixos prioritaris del programa *diversitats* amb vista al curs vinent.

Converses als campus / 2: Experiències i activismes, diàlegs trans.

Valoració del col·loqui:

- Duració: 2 hores
- N° de participants: 80 aprox.
- Avaluació: La majoria de participants coincidiren en que el format de divulgació, així com la pluralitat dels temes que es van plantejar, oferien tot d'una una bona introducció i panoràmica de les realitats *trans*. L'horari i ubicació escollida, així com una difusió amb més antelació, van resultar un èxit.

Converses als campus / 3
Igualtat i diversitat, feminismes i LGTB
2018, Campus dels Tarongers

Estava previst per al mes de desembre de 2017 un altre conversatori sobre igualtat i diversitat, que finalment ha quedat ajornat a l'any 2018.

2.3 Tallers de pràctiques corporals

Han quedat ajornats a l'any 2018 uns tallers de pràctiques corporals per aprofundir en la identitat, la igualtat i la diversitat que s'oferiran en diferents màsters de la Universitat de València en àrees com: educació, esports, etc.

2.4 Taller d'igualtat i diversitat a la Trobada de formació de representants

A febrer de 2018 esta previst realitzar la Trobada de formació de representants on s'inclourà un taller d'igualtat i diversitat afectivosexual i de gènere.

3. Atenció a la diversitat i acompanyament

3.1 Servei d'assessoria en matèria de diversitat sexual i de gènere

Al llarg de 2018 està previst valorar la possibilitat de desplegar un servei específic d'assessoria per a estudiants en matèria de diversitat sexual i de gènere.

3.2 Revisió del "Protocol de prevenció, detecció i actuació enfront de casos d'assetjament sexual i per raó de sexe"

Al llarg de 2018 es treballarà la possibilitat d'introduir en el "Protocol de prevenció, detecció i actuació enfront de casos d'assetjament sexual i per raó de sexe" les qüestions relatives a l'orientació sexual, identitat de gènere i expressió de gènere (actualment en fase de revisió).

4. Recerca i docència

4.1 Informe en matèria de diversitat afectivosexual, de gènere i familiar en la Universitat de València (abril de 2017)

Al mes d'abril de 2017, Lambda va elaborar un informe sobre normativa, antecedents i proposta d'intervenció en matèria de diversitat afectivosexual, de gènere i familiar en la Universitat de València, que va resultar d'utilitat per al desenvolupament del programa.

4.2 Materials d'igualtat en la diversitat a les biblioteques (desembre de 2017)

Al mes de desembre hi ha previst incorporar bibliografia en matèria d'igualtat en la diversitat a les biblioteques de la Universitat de València.

5. Treball en xarxa

Amb la contractació de personal tècnic del Sedi es busca consolidar i enfortir el treball en xarxa amb associacions universitàries i d'àmbit local, així com establir contactes a través de la participació en cursos i tallers relacionats (com ara el *Madrid Summit*).

04. Valoració del programa

Tot i que el programa *diversitats* busca fomentar la igualtat en la diversitat –entesa en un sentit ampli que inclou la diversitat afectivosexual i de gènere, l'ètnicocultural, la religiosa i la familiar– en aquesta primera fase s'ha centrat en la diversitat afectivosexual i de gènere. Aquesta decisió ha estat un encert per l'interès latent i el desconeixement d'aquesta realitat en el marc de la comunitat universitària.

La presentació del programa a través de les *performances* als campus i a nivell institucional ha suscitat un gran interès i el reconeixement a la Universitat de València per la voluntat de promoure activitats de sensibilització, divulgació i formació en matèria de diversitat.

El taller de voluntariat en matèria de diversitat afectivosexual i de gènere, que es va oferir com a novetat enguany, va resultar un èxit i va tindre molt bona resposta per part dels participants que manifestaren una actitud proactiva. Al seu torn, el cicle *Converses als campus* va desvetllar la curiositat que existeix en aquests temes i les persones que participaren van valorar positivament el seu format dinàmic i divulgatiu.

En vista al futur desplegament reglamentari de la llei *trans* valenciana, la sensibilització i la formació del personal de la Universitat de València en aquest tema serà un dels eixos prioritaris del programa *diversitats*.

Una altra línia de treball serà promoure iniciatives dutes a terme per associacions i col·lectius d'estudiants a través d'ajudes i suport.